

KJAK

Javnaðarflokkurin á odda

SÍMUN PAULI
JACOBSEN
VESTMANNA

So gjørdist Javnaðarflokkurin størsti flokkur á tingi. Í hvørt fall sambært seinastu Gallupkanning. Og tað hevði flokkurin væl og virðiliga uppiborið. Flokkurin hevði vaksið við trimum tingmonnum.

Eg meti, at Petur M. Dam, sáli, og Vilhelm Johannesen eru millum frægastu politikarar, ið sitið hava á tingi, síðani heima-stýrslógin kom í gildi – alt meðan sitandi samgonga smalkar um leiðirnar smalar hjá teimum á niðastu rókunum.

Hin 1. apríl 1957 kom í gildi í Danmark nýggj fólkapensiónslóg. Hon avloysti gomlu lógina um »alderdomsforsorg«.

Løgtingsval var í Føroyum í november í 1958. Til hetta val sendi Føroya Javnaðarflokkur út bókling við upplýsing um hesa nýggju lógina, sum eisini kundi koma at galda fyri Føroyar.

- Danski staturin skuldi gjalda 50%
- Føroyski landskassin skuldi gjalda 40%
- Føroysku kommunurnar skuldu gjalda 10%

Føroyski Javnaðarflokkurin fór við løgtingsvalið fram frá fimm til átta tingmenn.

Og føroyski Javnaðarflokkurin helt lyfti sítt. Petur M. Dam, sáli, gjørdist Føroya løgmaður, og stutt eftir kom í gildi fyri Føroyar lóg um fólkapensión, sum avloysi hina gomlu lógina um aldursrentu.

Menn hava hildið, at fólkapensiónin er ov lítil, serliga nú hon ikki er ajourførd við fólkapensiónina í Danmark. Og menn lögdu til brots at leita eftir eini skipan, sum kundi útvega fólkapensiónistum nakrar krónur meira á ellisárum.

Minnist meg rætt var tað Javnaðartingmaðurin Vilhelm Johannesen, sum ferðasti um í fleiri londum til tess at finna eina

hóskandi skipan, sum kundi vera eitt ískoyti til fólkapensiónina. Úrslitið var hin samhaldsfasti eftirlønargrunnurin. Men synd er at siga, at teir borgarligu flokkarnir í Føroyum lovprisaðu hesi skipan. Tvørturímóti. Tó, eftir mikið stríð eydnaðist at fáa meiriluta fyri hesi skipan – í skerdum líki – soleiðis at útgjaldið kom at vera um helvtina av tí, sum upprunliga var ætlað.

Í stuttum kunnu vit í myndatalu taka saman um royndirnar hjá Javnaðarflokkinum at útvega føroyskum pensiónistum mann-sømilig kor.

Javnaðarflokkurin plantaði tvær plantur.

Hesar planturnar fingur ávikavist nøvnini:

- Fólkapensión
- Samhaldsfasti eftirlønargrunnur.

Og ikki kann sigast annað, enn at Javnaðarflokkurin eftir førimumi hevur roynt at fingið planturnar at trívast.

Nevnast sum dømi kann, at maður og kona, sum bæði eru pensiónistar, tilsamans fáa umleið kr 15.000 um mánaðin ella kr 180.000 um árið.

Ovastevnan er ikki partapolitisk

HEÐIN
MORTENSEN
BORGARSTJÓRI

Tað eydnaðist herfyri bæði at fyriskipa og halda ólav-søkuna í bestu semju uttan trupulleikar - og uttan partapolitikk. Tað vóru nógvir hundraðtals einstaklingar við í hesum arbeiði, umframt stovnar, fyrirkur og okkara egnu fyrisiting.

Í lutfalli skuldi verið einfalt eftirsíðan at skipa ovastevnuna. Men tað er í veruleikanum ikki so einfalt, tí eisini her liggur eitt øgiligt arbeiði aftanfyri. Mest eru tað einstaklingar og felagskapir, men sum vant er tað okkara umsiting, sum leggur til rættis neyðugu karmarnar.

Í míni tíð sum býráðslimur og borgarstjóri hevur ikki verið vanligt at blanda partapolitikk upp í tilík felags átøk, har oftast alt býráðið er púra samt um at lata fyrisitingina leggja karmarnar

til rættis til feløg og einstaklingar at fylla út í.

Tí harmar tað almikið at síggja grein hjá Jákup av Skarði í miðlunum, har hann beinleiðis ger ovastevnuna til eitt politiskt evni í sambandi við komandi kommunuvalið - og tilskrivur sínum egnu floksfeløgum í Tjóðveldi eina og aleina heiðurin fyri øllum, sum hevur verið Nólsoynni at bata. Kann ikki hugsa mær, at floksfelagar hansara eru fegnir um hetta.

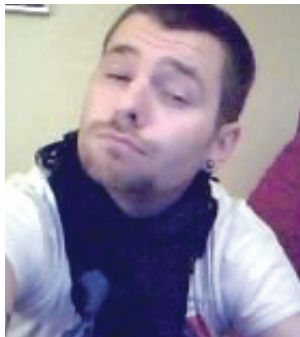
Alt arbeiðið, gjørt er í Nólsoy síðan samanleggingina, er eitt úrslit av breiðum politiskum semjum, og tað er uttan mun til um vit tosa um sigling, bátabrúgvar, asphalt, kloakkering og hundrað onnur mál, sum m.a. er tikin upp á huga- og hugnaligum borgarafundum í Nólsoy.

Arbeiðið í Tórshavnar býráð er ikki serliga parta-

politiskt og hevur aldri verið tað. Á serliga mentanarliga økinum hevur vanliga verið semja um, at vit røkka longst við at draga somu línu. Í øllum mentanarligum arbeiði hjá okkum gera vit breiðar politiskar semjur, okkara stóra umsiting arbeiðir síðan við kørmunum, sum borgarin síðan fyllir.

Tað harmar meg almikið, um menn nú missa steivið og vit heilt missa taktina, bara tí onkur heldur seg kunna fáa politiskan løtuvinning burturúr hiðan og til valið. Tað vænti eg fer at miseydnast. Tí soleiðis spælar klaverið ikki – heldur ikki tað mentanarliga.

Í Føroyum hava vit bara tvey boð

HERGEIR
STAKKSUND

1. Tú mást ikki drekka.
2. Tú mást ikki vera samkynd/ur.

Skalt tú verða ein rætt trúgvandi persónur eftir føroyskum standardi, so eru bara at fylgja 1. og 2. boði, tí so ornar restin seg sjálv.

At allur heimurin veit av, at vit hava katólskar prestar, sum eru pedofilar. Tað er ikki so farligt, tí í Føroyum hava vit bara tvey boð.

Tá bókin "Sig at du lyver", fortaldi okkum, at tað ikki bara eru katólskir prestar, sum gera seg inn á børn, men eisini føroyingar innan føroyskar samkomur, tá var tað heldur ikki so farligt. Tí í Føroyum hava vit bara 2 boð.

Tá Jesus í Matteus í 19, 21 sigur: "Vilt tú vera fullkomin, tá far og sel alla

ogn tína og gev teimum fátæku, og tú skalt eiga dýran grip í himli", so er tað heldur ikki so farligt, tí í Føroyum hava vit bara 2 boð.

Tískil er uppskriftin til ein einvegis ferðaseðil til himmals øgiliga einføld:

1. Syrg fyri at niðurgera samkynd og lat tey allatið merkja hitan frá tí grábeinta.
2. Sært tú ein móguleika, so vælsignaði peika og døm tey, sum nerta dropan.

Fylgir tú føroysku himna uppskriftini omanfyri, so hevur tú vunnið ein einvegis ferðaseðil til himmals.

Favorit synd ger okkum blind

Í Føroyum hevur mann funnið sær tvær favorít

syndir – samkynd og alkohol - sum yvirskugga alt annað, ið kristindómurin umboðar.

Hví hoyra vit ongan av teimum harðmæltu "kristnu" traðka fram og siga:

- Eg havi fingið nokk av, at háløntir mið- og fólka-floks politikarar koyra við dýrum bilum, hava dýr hús og ganga í dýrum klæðningum, tí Jesus segði sjálvur, at vilt tú vera fullkomin, tá far og sel alla ogn tína og gev teimum fátæku, og tú skalt eiga dýran grip í himli.

Hvussu ofta hava tey kristnu brúkt hatta brotið úr bíbliuni? Ongantið, tí her er talan um sjálvkritikk, og problem við sjálvkritikki er, at tað rakar ein sjálvan. Og tá fylgjurnar av av kritikkinum eru, at mann verður noyddur at lækka sín egnu livistandard. Tá er tað nógv lættari at finna feilir hjá øðrum, og at ignorera boðini frá Jesus, og fyri alt í verðini halda fast við tann føroyska lærusetningin: Í Føroyum hava vit bara tvey boð.